

Izhaaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnemu tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
mivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 11.

V Mariboru, dne 16. marca 1899.

Tečaj XXXIII.

Naši sovražniki.

Od slovensko-nemške meje.

Kjerkoli je manjši, slabejši narod izpostavljen napadom močnejšega, ki ga hoče ugonobiti, je boj najljutješji ob meji. Boj ob meji se pomika proti sredini, če manjši narod pritiska vzdržati ne more. Na meji se torej vsekdar odločuje prihodnjost narodova, tako je bilo in tako bode.

Osoda nas je postavila na mejo, kjer služujemo in trpimo noč in dan. V levi motiko, da nam borno življenje ne ugasne, v desni meč, da ga branimo sovražnikov, ki nam ga hočejo udušiti, tako nam teko dnevi, tako noči, in neprestanih razburjenosti in skrajnih naporov ni konca. Če je že Slovencu sploh postljano s trnjem, je nam ob meji z žrjavico.

Gotovo nas hudo zaboli vsak udarec, ki pade na naše izmučeno telo, gotovo je, da krvaveče rane vsakokrat zaskelijo, kakor da bi je zadel z žarečim železom, vendar nas to boli najhuje, da moramo gledati, kake uspehe ima pri sovražnikih gola zlobnost, dočim naša najpoštenejša sredstva opravijo le malo. «Ubogo ljudstvo, ki ne spoznaš svojih sovražnikov ter se daš po njih zapeljati v gorje!» tako vzdihuje po brezvspešnem trudu naše srce, ki žaluje za nesrečniki, se krči in krvavi. Ko bi nam bilo dano tisoč jezikov, da bi mogli svariti na tisoč strani, da bi se naš glas zaslisl v najmanjšo, najzadnjo kočo! Zato «Sl. Gosp.» zopet enkrat, ne vemo kolikokrat, kliče iz vse moči svoje

duše na vse strani: «Drago ljudstvo, ne daj se zapeljati, ostani zvesto!»

Nasprotniki se delé v tri razrede; prvi so vodje, drugi njih najetniki, ki vedo za kaj se gre, ki jim je vse jasno, in tretji, jetniki najetnikov, katerim so pravi nameni prikriti; sicer so prebebasti, da bi njim drugi zaupali, vkljub temu pa ne manj goreči od prejšnjih. Prvi žive le v večjih mestih kot poslanci, višji uradniki, uredniki in so sploh ljudje, ki po svojih poslih lahko dajejo politiki smer. Ti dobivajo iz Nemškega v politične svrhe denar, katerega porabljajo za svoje potrebe, za agitacije in za časnike, ki jih izdajajo, da v njih narekujejo, kar se ima v raznih deželah po najetnikih izvrševati. Taki ljudje so Wolf, Schönerer in drugi. Tudi se ti ljudje mnogo vozijo po svojem okraju, ker je včasih treba z najetniki kaj osebno pogovoriti. Navadno pride tak apostol zvečer, kjer ga najetniki že pričakujejo; nato se nekje zaprejo, da se pogovarjajo, konec takega praznika pa je prianjevanje z rujojenjem pesmi: «Wacht am Rhein» in drugih takih. Zjutraj apostol navadno z mačkom zopet izgine. Kar pravimo, ni izmišljena ali sumnja, ne; to je živa resnica, ki je dokazana že tolkokrat, da po dokazih nikdo več ne vpraša. Sicer pa v novejšem času vodje pravih namenov ne prikrivajo več, toda priprsto ljudstvo izve o tem le malo ali nič.

Prusake drugega razreda vidi ljudstvo večkrat, toda ima je za poštenjake, za prijatelje ubogega trpina; ne spozna jih, da so volkovi v ovčjih kožah, da so le organi ali izvršujoča sredstva prusaških vodij. Po po-

klicu so navadno uradniki, zdravniki, lekarji, odvetniki, učitelji, uredniki manjših časnikov, sploh ljudje izobraženejših stanov. Ti že prihajajo z ljudstvom mnogo v dotiko, delujejo javno in skrivno, vodijo agitacije, snujejo podružnice ‚Südmarke‘ in ‚Schulvereina‘, rovlejo pri šoli, se ljudstvu hlinijo prijatelje in mu pravijo, koliko vrednosti je pač nemški jezik itd. Ti ljudje so torej vedoma izdajalci domovine, deloma plačani, deloma iz gole zlobnosti.

Najnižje posle pa opravljajo prusaki tretje vrste; oni so prejšnjih postrežki, mnogo peš tekajo in se mnogo potijo. Vendar ne vedo, kaj delajo; delajo, ker so jih prejšnji z lažmi, s prijaznostjo in s par krajarji ujeli.

Iz slojev nedolžnega ljudstva prihaja jih vedno več v tretji razred, iz tega v drugega, in iz tega v prvega.

Kako je to vendar mogoče, da se prusaška kuga tako grozno širi? Liberalizem je povzročil versko mlačnost in brezverstvo, ki je postal tako hudo, da prusaki že na ves glas kričijo: »Proč od Rima!« Človeka pa, v katerem je vera omajana, lahko pridobiš za vse, on ti zataji mater in proda očeta vragu za par srebernikov. Tak človek sovraži, kar je pošteno in Bogu dopadljivo, in se strastno trudi, da pospešuje zlo. On najde sto potov in ovinkov, po katerih pride do peklenškega cilja, dočim poštenjak jih pet ne vidi, ki držijo do njegovega smotra. Človek je včasih prepričan, da je sam peklenšak v njih. In takšni zmotijo mirnih in poštenih ljudij na tisoče in tisoče, vkljub temu, dasi vsi skupaj, če je tehtamo po čednostih,

Listek.

Jeruzalemško romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

5. Prihod v Aleksandrijo; vrt ob kanalu; poulično življenje; Pompejev steber; Boromeijke; cerkev sv. Katarine; 2 nadlogi.

Afrika! Afrika! V ponедeljek 18. aprila zvečer smo se ji približali in začeli dihati njen vročo sapo; mi smo si namreč hoteli najprej egiptovsko deželo ogledati in potem še le v Jeruzalem romati; saj se mora tudi Egipt pričevati najslavnejšim in sv. krajem, ker je tukaj nekaj let prebivala sv. družina in ker je v tej deželi izraelsko ljudstvo egiptovskim kraljem Faraonom nekdaj moralno hudo tlako delati, dokler ga ni Mojzes sužnosti rešil; zato smo se vstavili pri velikem pomorskom mestu Aleksandriji. Ker je že bilo tu sem naznanjeno, da se pripeljejo avstrijski romarji, zato nas je, še kake pol ure pred mestom na morju, pričakal mal egiptovski parnik (lavda), ki ima stražiti pristanišče (luko) in tujim prihajajočim ladijam pot kazati; bili smo vsi na krovu naše ladije zbrani, da bi videli, kako nas bodo Afrikanci

sprejeli: oba parnika (naš in aleksandrijski) se drug drugemu približata in vstavita; tam odvežejo čolnič, na kojega skoči po turško oblečen velik zamorec; v hipu je pri nas in spleže, naglo kakor veverica, na našo ladijo; naš poveljnik kapitan se umakne in zdaj prevzame črni Afrikanec poveljništvo in nas varno pelje proti s tisučerimi lučmi razsvetljenemu mestu; od zadej nam pa še egiptovski parnik z električno lučjo v obširno pristanišče posveti; tako; šele zdaj smo na nam odmerjenem kraju, kjer ostanemo še to noč, da ni treba pozno zvečer v mestu kvartirja iskati in ga še draga plačati.

Za ogledanje aleksandrijskega mesta bil je odločen samo predpoldan 19. aprila; s svojo prtlago nismo imeli pri izstopu iz ladije na suho zemljo nikakih sitnosti, ker veleni smo zdaj seboj le najpotrebniše reči; vse drugo ostalo je na ladiji, ki je med tem časom (kar smo mi po Egiptu hodili), prazna t. j. brez romarjev plovila naprej v Port Said ob sueškem kanalu in nas tam počakala. V 40 kočijah, koje so bile za nas pripravljene, peljali smo se najprej skoz mesto na veliko posestvo bogatega Grka Antoniada; ta bogataš si je res nekak zemeljski raj tamkaj vstvaril: vinska trta tukaj bujno raste, lepe banane se šibijo pod obilnim sladkim sadjem, visoke palme se ponosno dvigajo proti nebu, vsa-

kovrstne cvetlice in rože ovesljajojo človeško oko itd.; zares rajsk vrt! Vrnili smo se v mesto po isti cesti, namreč vedno se vozeč tik tako zvanega Mahmudže-kanala, po katerem dobivajo mestni prebivalci sladko vodo iz Nilove reke; kakor sem slišal, ga je kopalo 10 let 10.000 ljudi; na eni strani dolgega prekopa smo gledali kraljeve palače in krasne vile, na drugi pa silno uboge koče, ki so bolj podrtjam podobne, kakor hišam.

Aleksandrija še nima celo afriškega značaja, temveč nas v marsikterem obziru spominja na južno evropska mesta, ker tukaj se Evropa z Afriko in Azijo srečava; zato je tudi življenje po mestnih trgih in ulicah silno živahno in mnogoljeno, mnogo bolj kakor v drugih pomorskih mestih; tu se nahajajo ljudje vsakega plemena in vsake barve: začenši pri bledoličnem Evropejcu do svitlo črnega zamorca; prodajalci, postrežek, iznositelji iz parnikov, pomorščaki vseh narodov, rdeče oblečeni angleški policaji in vojaki, celo zakrite in zavite domače ženske, pa nališpane drzne Evropejke itd.; vmes še potem cele vrste počasnih, s težkimi butarami obloženih kamel, jezdcev na brzih arabskih konjih ali pa na muhastih oslih, tovorni težki vozovi in elegantne kočje; ako si že zdaj mislimo, da se vse to giblje in meša s strašnim šumom, krikom in vikom, potem

Posamezni listi dobē
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

niso vredni, da bi navadnemu pobožnemu, poštenemu dninaru odvezovali črevljev jermen.

Posebno prusaštvo pomaga do tolikih uspehov laž. Pred kratkim je prusak Lecher predlagal, naj se med Nemčijo in tostransko polovico naše države odpravi carinska meja. Če pa pridejo prusaki na kmete, pa se delajo prijatelje, ki se trudijo kmetu pomagati, in ki imajo z njim srčno sočutje. Človeku je le treba trohice pameti, da uvidi, kolika nesreča bi bila za naše ljudstvo, ako bi se carinska meja odpravila. Pa Lecher se ni bal, svoj predlog na glas izjaviti, ker je vedel, da ga bodo prusaški časniki ljudstvu kot tako koristnega izložili in da bode večji del ljudstva, ki ali sam nič ne misli ali o carini nič ne razume, verjel, kar se mu laže. Ali: vedno in vedno pišejo prusaški časniki, da slovenski vodje ljudstvu branijo, nemški se učiti. Tolikokrat se je tej laži že oporekal, da že preseda, in vendar jo vedno pogrevajo. Vodje slov. ljudstva vendar hočejo, da se deca izobrazuje v svoji materinščini, kakor je to za ves dragi svet veljavno, da se pa naj v zadnjih šolskih letih toliko nemščine še uči, kolikor ji je z ozirom na razmere treba. Ali ni tako? Izobrazba se more vendarle pridobiti po materinem jeziku, ne pa po tujem, tuj jezik naj je le koristen privržek. In tako bi lahko navedli laži na stotine.

Drugo njih sredstvo je nepoštenost. Vsak volilec ve o tem kaj praviti.

Toda končati moramo, dasi bi še mnogo imeli povedati n. pr. o prusaški drznosti, krutosti in drugih lastnostih. V hudičasih živimo, in silno je treba biti človeku oprenemu in trdnemu, da ga ne ulovi skušnjavec. Pa ne pozabimo: Čim hujši je boj, tem večje je plačilo za čednost, in rešeni zarod bode naš spomin hvaležno častil.

Deželni zbor štajarski.

Gradec, 14. marca.

Po dvainpolmesečnem prenehanju se je zbral danes zopet deželni zbor. Poslancev ni došlo ravno mnogo. Deželni glavar grof Attems je našteval dolgo vrsto stvari, o katerih ima sklepati deželni zbor v zdajšnjem svojem zasedanju. Eden izmed teh predlogov zadeva zboljšanje plačil za ljudske učitelje, katero se ima vrediti tako, kakor se je izrazil deželni glavar, da se učiteljem res zboljša njihov gmotan stan, da pa ne bodo davkoplăčevalci prehudo prizadeti. Med dōslimi dopisi je tudi pismo c. kr. okrajnega

moramo reči: to je preveč za naše dasi zelo radovedne oči in za naša rahločutna ušesa; tukaj za nas ni prostora! Znano je, da se tukaj tudi rada zbira razna človeška smet in sodrga iz Evrope, ljudje, kojim bi ne bilo nobeno hudodelstvo prehudo in noben greh pregrd; gotovo, toliko uboštva in greha in propalosti vkljup, ni lehko videti kje drugod. Mehemed Ali, pred 50 leti tamošnji mestni glavar je enkrat dal več 100 takih ničvrednežev in vlačugarjev na staro ladijo spraviti in potem vse vkljup v morju potopiti; in vendar so dandanes še iste slabe razmere, ako ne hujše kakor nekdaj.

V starem veku in prvih krščanskih časih bilo je to mesto zelo krasno in slavno; imena slovečih krščanskih učenjakov, kakor Klement, Origen, Atanazij in dr. spominjajo nas na Aleksandrijo; a zdaj ni skorej več najti nobenega ostanka stare lepote; kam je izginila zlata rakev Aleksandra Velikega? Kje so krasne palače rimskih cesarjev in zapeljive Kleopatre, slavni Serapejon, velikanska gledališča, paganski templji in krščanske stolnice? Nikjer jih ni več! Samo eden spomenik ostal je še iz starih časov: Pompejev steber, kterege smo si seveda blizu ogledali; mislite si: 20 metrov visok in dobra 2 metra širok, rdeč kamen stoji tukaj navpik na širjo podlago postavljen in moli proti nebu; torej spo-

sodišča v Lipnici, ki prosi, naj deželni zbor privoli, da se sme začeti preiskava proti deželnemu poslancu baronu Rokitansky-ju, ki se je pregrešil zoper postavo o zborovanju. Stvar se bo izročila odseku za občinske zadeve. Slednjič napove glavar prihodnjo sejo za sredo 15. marca t. l. ob 10. uri predpoldne, v kateri se imajo izvoliti razni odseki. Nekateri zgornještajarski poslanci so izročili interpelacijo do c. kr. namestnika, ali se nameravajo vpeljati tudi za Štajarsko sodišča, katera imajo poravnati prepire med delavci in delodajalcem.

Avstrijski prestolonaslednik.

Avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je potoval pred kratkim po Dalmaciji ter si ogledoval mornarico in vojaštvo. Naši hrvatski bratje so ga z navdušenjem pozdravljali. Nadvojvoda rad in ljubezni občuje z ljudstvom. Njegova zunanjost je prikupljiva. Potovanje prestolonaslednikovo po Dalmaciji gotovo ni brez pomena. Južna Avstrija se vedno bolj uvažuje v političnem in vojaškem oziru. Naloga nas Slovencev in Hrvatov je, da skupno povdarnamo veliko važnost slovanskega juga za našo državo.

Občinski volilni red na Dunaju.

Dunajski župan, dr. Lueger, je predložil občinskemu zboru nov volilni red. Volilno pravico ima po novem redu vsak mož, ki že vsaj pet let prebiva na Dunaju in je star že 30 let. Dunaj bo torej imel odslej, ako se ta volilni red potrdi, splošno volilno pravico. Tudi delavski stanovi bodo dobili pravico voliti. Po naših demokratičnih načelih je to popolnoma pravično, kajti tudi delavec plačuje davke, čeprav le indirektne, in tudi delavec ima svoje zasluge pri premoženju gospodarjevem. Smešna in otročja pa se nam zdi določba v novem redu, da vsak nov dunajski meščan mora obljubiti, da bo varoval nemški značaj mesta. Torej je Nemštvoto na Dunaju res v nevarnosti?

Slabost avstrijskih politikov.

Vse evropske države si kupujejo na Kitajskem morska pristanišča, da dobijo na ta način zvezo s kitajsko trgovino. Celo jetična Italija se postavlja na Kitajskem. Naravno bi bilo, da tudi Avstrija poskrbi za zvezo domače trgovine s kitajsko. Minister zunanjih zadev, grof Goluhovski je res že storil prve potrebne korake. Toda ogrska trgovina se omejuje na Evropo, za izven-evropski trg Ogri nimajo nobenega važnega

menik ni sestavljen iz več kosov, ampak je samo eden kamen; visok, kakor znabit stolp vaše farne cerkve! Ko se je Napoleon I., slavni francoski cesar, v Egiptu vojskoval, si je dal vrh te sohe južino pripraviti; naj bo, če mu je le teknilo; nam drugim navadnim zemljanim tudi bolj na nizkem diši, če smo zdravi in pa — če imamo kaj. — Obiskali smo nadalje sestre Boromejke, ki imajo v samostanu ljudsko šolo in zavod za dekleta; v arabskem in nemškem jeziku so deklice lepo pozdravljale Jeruzalemske romarje, kar nas je veselilo; pa ni mi ugajalo, da se je preveč poudarjalo nemštvoto; saj nismo prišli iz Nemčije, ampak iz Avstrije, kjer so Slovani v večini. Kaj pa je v Aleksandriji za nas kot kristjane in Slovence najbolj važnega in zanimivega? Cerkev sv. Katarine! Ta sv. devica in mučenica se je v Aleksandriji narodila in tudi umrla mučeniške smrti; v njenem življenju je najbolj čudno to, da je bila silno učena in modra; iz daljnih krajev so prihajali učenjaki, poslušat in občudovat modrost 18letnega dekleta; po njeni smerti so pa angeli prenesli njen deviško telo in pokopali na gori Sinaj, kjer je Bog dal Mojzesu 10 zapovedi. Cerkev sv. Katarine in pri-družen samostan oo. frančiškanov, to je dandanes središče krščanskega življenja v Aleksandriji; pridigne in spoveduje se v tej

blaga, zato so zaklicali Goluhovskemu: Ne sklepaj s Kitajci nobene zveze, to bi hasnilo le Avstrijcem, a ne Ogram. In grof Goluhovski je ubogal. V delegacijah bo rekel poslancem, da bi bila zveza s Kitajskim brez pomena, poslanci bodo prikimali in Ogram se bodo smeiali slabosti avstrijskih politikov.

Italijani prihajajo.

Avstrijski Italijani radi škilijo prek čez avstrijske meje tje v italijansko kraljestvo. A da tam za avstrijskimi mejami ni raja, kaže nam dejstvo, da Italijani vsako leto v velikem številu prihajajo k nam na delo. Tudi letos že prihajajo iz Pontebe na avstrijska tla. Gorenjeitalijanska železnica je zasnovana za dobo od 27. februarja do 10. aprila celo posebne vlake. In tako jih bomo imeli zopet v naših krajih na tisoče teh — italijanskih delavcev. V minolem letu nam jih je samo rečena železnica privela kakih 30.000; a ker se nam zdi, da uboštvo v Italiji ne pada, ampak rase, jih utegnemo letos dobiti — še več. Zanimivo bi bilo vedeti, kolikim tisočem avstrijskih ust jemljejo kruh ti dragi gostje iz dežele lakote.

Sv. Oče.

Sv. Oče so že popolnoma ozdraveli. Kako ljubezen uživajo sedanji papež po celem svetu, pokazalo se je ravno ob prilikite bolezni. Neprestano se je brzjavljalo v Rim ter povpraševalo po zdravju. Sedaj ko so ozdraveli, se je doposal sv. Očetu okoli 23.000 častitk iz raznih delov sveta, od bogatih in nizkih, ki so izražali svoje veliko veselje nad ozdravljenjem. Bog nam ohrani še dolgo sedanjega modrega in blagega papeža.

Dopisi.

Iz gornjeradgonskega okraja dne 10. marca. [Izv. dopis.] (Davčni urad v Gornji Radgoni). Zopet enkrat so se naveličale naše občine nositi eno breme. Leta in leta smo že nezadovoljni, da moramo nositi svojo štibro v tuj sodniški okraj, v Radgono in tam občevati samo z nemškimi uradniki. Govori se sicer, da je bila c. kr. vlada že enkrat pripravljena ustanoviti poseben davčni urad v Gornji Radgoni in da je samo okrajni zastop pod Bračkovim vodstvom nasprotoval temu. Če je to resnica, potem se je to zgodilo proti volji velike večine gornjeradgonskega prebivalstva. Da mi prebivalci gornje-

cerkvi v arabskem, francoskem, laškem, nemškem in nekaj let sem tudi v slovenskem jeziku; nahaja se namreč v mestu, ako se ne motim, okoli 2000 Slovencev, ki mnogo let niso imeli nobenega duhovnika, s katerim bi bili mogli govoriti v domačem jeziku; zdaj je njihov dušni pastir o. Hubert Rant, frančiškan, rojen na Kranjskem. Tudi slovenski zdravnik, dr. Pečnik, rodom Korošec, se je tam naselil; pa v zadnjem času je ta gospod, kakor se mi zdi, šel službovat v bolnišnico blizu Kajre; hotel sem seveda ta dva gospojaka obiskati, pa nista bila doma; odpovedala sta bila nekaj dni pred nami, še z nekaterimi drugimi afriškimi Slovenci v sveto deželo; in res smo se pozneje ob 9. uri zvečer v Jerihi srečali in spoznali.

Naj se omenim, da sta nas od tod naprej vedno zvesto spremljali dve nadlogi: prva, da nismo znali vseh jezikov, kar bi v teh krajih skoraj treba bilo; najbolj koristno bi pa bilo na tem potovanju znati arabski jezik; druga sitnoba pa je bila z denarjem; na ladiji smo še plačevali z avstrijskim denarjem, v Egiptu z angleškim ali egiptovskim; v sv. deželi samo s turškim; v Siriji tudi s francoskim; potem pa še vse te veljave v zlatu, srebru in niklu ali pa bakru; kdo bi imel žepov dovolj? zato so nas tudi včasi goljušali, posebno armenski menjalci; sicer

radgonskega okraja skoro vsi odločno želimo davčnega urada v Gornji Radgoni ne gledé na to, ali je to Bračkotu po volji ali ne, sledi iz peticij, ktere zdaj narodne občine v našem okraju ena za drugo pošiljajo na okr. finančno ministerstvo:

Te peticije se glasijo tako:

Sodniški okraj Gornja Radgona, pod kterega spada tudi naša občina, šteje 12863 prebivalcev. Med temi se je pri zadnjem ljudskem štetju dalo vpisati 12204 za Slovence in 410 za Nemce tako, da zavzema število Nemcev samo 32% prebivalstva.

Ker v celiem okraju ni nobenega mesta in nobenega trga, prebivajo tu samo kmečki ljudje, ki so izključno zmožni slovenskega jezika. Vkljub temu še do danes naš sodniški okraj nima lastnega c. kr. davčnega in depozitnega urada. Vsi prebivalci našega okraja morajo nositi svoje davke v glavnem davčni urad v nemško mestu Radgona. Ker to mesto spada v tako imenovanem nemško posest, vlada pri tem glavnem davčnem uradu tudi ne nastavlja nobenih uradnikov, ki bi bili zmožni obeh deželnih jezikov. Sploh je to edini slučaj v Avstriji, da se morajo sodnijska depozita pošiljati iz okrožja enega sodnega dvora v okrožje drugega.

Okrajna sodnija v Gornji Radgoni spada namreč v c. kr. okrožno sodišče Maribor; glavni davčni urad v Radgoni pa spada v okrožje c. kr. deželne sodnije v Gradcu. Vsled neznanja jezika ima ljudstvo v c. kr. davčnem uradu Radgoni velike težave, in je vstanovitev c. kr. davčnega urada v Gornji Radgoni nujna potreba. Podpisana občina toraj prosi visoko c. kr. finančno ministerstvo, da isto blagovoli ukrenoti, da se ustanovi posebni c. kr. davčni urad za Gornje Radgonski okraj.

Prosimo še vse občine, ktere dozdaj take prošnje niso podpisale, naj jo podpišejo in pošljejo deželnemu poslancu dr. Franjo Rosini v Ljutomer ali pa naravnost na c. kr. finančno ministerstvo. Kapelčan.

Iz Celja. (Učiteljski shod.) Pretekli četrtek, 9. t. m., zbralo se je v Celji v Narodnem domu 500 slovenskih spodnješatarskih učiteljev, torej pet šestink vseh. Sklical je shod g. Knaflič. Za predsednika je bil izbran g. Praprotnik. Pozdravi gg. poslance, društvi «Zavezo» in «Samopomoč», g. nadzornika Vrečka, časniške poročevalce in vse zbrano učiteljstvo.

Za tem razklosna g. Knaflič, kako blago deluje dober učitelj 1) v šoli, kjer probuja mlada srca za vero in narodnost in sadavanja mile cvetke ljubkih krepstij, 2) kako se trudi tudi zunaj šole z otroki, pa tudi z drugim ljudstvom: pri društvih, pri posojilnicah, s predavanji itd. Res plemenita in imenitna je naloga narodnega učitelja. Drugi govornik, g. Strmšek, slika zasoljeno-zasmehljivo, žalostno-šaljivo: kako tužno je sedanje stanje učiteljevo; kako potrebno je, da se mu vzboljša; kako nujno je, da se odpravijo krajevni plačilni razredi, ki so sami na sebi že krivični, tem bolj krivični pa, ker z njimi skrbi nemški deželni odbor zvijačno tako, da deva nemške učitelje v boljše, slovenske pa

v slabje razrede. Dalje g. Praprotnik ugovarja raznim ugovorom zoper vzboljšanje učiteljskih plač, razklada, kako spodobno je, da bi se jim priboljšalo, kaže, kolikega dobčka bi to neslo tudi narodu našemu, ker bi več in z večjim veseljem delovali zanj.

Sprejmo se sklepi: 1) naj se zjednaci učiteljeva plača s plačo nižjih uradnikov, ki so menj omikani in imajo menj dela in truda; 2) da se odpravijo krajevni plačilni razredi; 3) da ne bi tako zvišanje zadelo ubožnejše sloje, prispevaj država deželam za učne namene s pripravnimi novimi prihodki. Potem nasvetuje g. Šmorancar resoluciji: 1) naj se odpravi tajno razredovanje učiteljevo, da bo vsak videl in vedel, kako ga presoja nadzornik; 2) naj se preosnuje preiskavanje zoper učitelja, da se bode mogel res zagovarjati, če ga kdo toži, a ne da bi ga, kakor sedaj, skrivaj tožili, skrivaj sodili in mu za hrbotom prisojali razsodbo. Gena. Štupca se v krasnem govoru poteguje za to, da bi imele učiteljice ravno tako plačo kakor učitelji, ker imajo tudi iste dolžnosti.

Ista gospodična in gospa Kropaj nasvetovata, naj se toliko zanemarjenim učiteljicam za ročna dela pomaga. Vsi ti predlogi se soglasno sprejmo. Razprava se je vnela samo o nasvetu, naj bi se omejilo število učiteljic. Govorili so o tem gospodje Štukelj, Gradišnik, Črnej, Cvahte in gdča. Štupca. Ni se spreljal, pač pa predlog, naj bi se pri vsprejemanji na žensko učiteljišče oziralo posebno na učiteljske hčerke. Vsi govorniki so prav lepo razpravljali in bili zahvaljeni z obilnim ploskom.

G. dr. Srnec in g. dr. Gregorec v imenu slovenskih državnih in deželnih poslancev izjavljata, da bodo storili, kolikor bode mogoče, da se njih opravičene težnje izpolnijo. Prišlo je tudi več pozdravil in brzojavek. Če kdo pametno premisli sedanje gmotno stanje učiteljev, njih plemenito nalogu in obilnih njih trud, z druge strani pa, kako so drugi bolje plačani, ki mnogo manj storé in se manj trudijo in manj znajo, želeti jim mora primerenega vzboljšanja. Bog daj, da bi se v kratkem njih želje in njih sklepi uresničili!

Hum pri Ormoži. Občinske volitve so pri nas srečno končane. Izvoljeni so, razun dveh, sami dosedajni odborniki. V nedeljo, 12. t. m. so si ti odborniki enoglasno izvolili dosedajnega župana g. Martina Ivanuša svojim predstojnikom, kateri je zaporedoma to težavno breme nosil 19 let. Izvoljeni pa, zahvalivši se za to čast, odpove se odločno nadaljnemu županovanju, ker se noče dati od raznih ljudi nedolžno napadati in toževati.

mi je pa itak malo mar bilo za tuj denar. Še nekaj Vam povem, pa bolj tisto, samo na uho: hotel sem si v Aleksandriji kupiti nov, širok, lehek klobuk, ki bi me naj vročine varoval; pa nikjer nisem mogel primerenega dobiti, ker imam — preveliko glavo, 60 cm. v obsegu!

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

Hipoma objame s svojimi mehkimi rokami mlado deklico, klečočo pred njo, pritisne jo z nepopisno milobo dolgo in prisrčno na svoje srce ter gorko poljubi zopet nedolžno njeni čelo; spregovoriti ne more, le tisto pošilja vroče molitve proti nebu, naj blagoslov Bog sam nje draga varovanko.

In Marjetica?

Sama ni vedela, kaj ji je; zdi se ji, da biva bolj v nebesih nego na zemlji. Svojim kipečim čutilom daje odduška le tisto ihteč, seže po roki kraljičini ter jo poljublja z gorčnostjo in spoštljivostjo.

Saj ji je bila dana večja sreča nego tisočerim njenim vrstnicam bodisi še tako visocega stanu; to, česar bi si sama ne upala želeti še v sanjah ne, bil je danes nje delež: že drugokrat počivala je ona, nekdaj toli za-

puščena, zasramovana in zatirana sirota na ljubeznivem srcu tiste veličastne gospe, ki je nosila krono sv. Ljudevita na svoji glavi ter bila hčerka in vnučinja mogočnih cesarjev!

«Majhna kraljica,» ki je bila po plenitosti svojega srca in vzvišenem svojem mišljenju resnično kraljica, dosegla je vrhunc svoje sreče, ko jo je bila sama kraljica francoska s toliko ljubeznijo objela, poljubila in blagoslovila. Saj še niti slutila ni, kolika nesreča se bliža dan na dan njene visokej zaščitnici in kako bode le prerano počilo nje blago srce v najbritkejših mukah in dušnih bolestih.

«Kakšno srce! kakšno mišljenje, koje bi dičilo kraljeve prestole!» zašepeta Marija Antoaneta, ter rahlo privzdigne z desnico glavico mlaedenke v svojem naročiji. A kmalu premaga z vso silo mogočna čutila, ki jo pretresajo ter pravi ljubeznjivo očitajoč:

«Marjetica moja, ni dobro ako povprašujemo le svoje srce, kadar se nam je odločiti. Ti si oblubo svojo storila brez pravega pomisleka, ko si bila tako razburjena, da niti vedela nisi, kaj delaš. Otron moj, ali ti bode pač mogoče, tudi izpolniti to svojo oblubo?»

«O moja kraljica, gotovo! Saj se je nisem niti trenotek skesala, in se je tudi nikoli ne budem.»

Prigovarjanje, naj še vendar enkrat prevzame, ni pomagalo nič. Težko so se odborniki vdali. Pri drugi izvolitvi je bil z veliko včino izvoljen župan g. Matevž Podgorelec ml., kateri pa je raji plačal globo, kakor prevzel ta težavni posel. Pri tretji izvolitvi bil je potem enoglasno izvoljen g. Praprotnik Andraž županom, kateri se je vdal in prevzel, preseč vsestranske podpore.

Prvim svetovalcem je bil potem izvoljen g. Martin Ivanuša, drugim pa g. Mat. Masten. Tako je končana ta velikopomembna volitev. Hvala gosp. Martinu Ivanušu za vso trudno polno županovanje in delovanje dosedaj in uže za naprej, pa naj pozabi vso škodo, ki jo je imel. Več prilično.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Mil. knez in škof) dr. Mihael Napotnik so se v ponedeljek odpeljali na Dunaj, da se udeležijo posvetovanja škofovskega odbora.

(Cerkvene novice.) V Hajdini pri Ptaju se je ustanovila Marijina družba krščanskih mladeničev, h kateri je pristopilo že 130 udov. — Č. g. Fr. Ogrizek, župnik v Črešnicah je obolel in se priporoča duhovnim tovarišem v molitev.

(Od meje.) V Št. Ilju v Slov. goricah so predkratki slovenski rodoljubi osnovali hranilnico in posojilnico. To pa seveda ondotne bojevite posili Nemce jako vznemirja. Zdi se, da snujejo na tihem proti-zavod, kajti dne 8. marca je v tukajnjem nemškem jezikovnem društvu zdravnik dr. Malý pobiral delež za neko posojilnico in hranilnico v Št. Ilju. Pazite, šentiljski rodoljubi, ter se branite vsakega tekmeča!

(Veliko veselje) so imeli dne 10. sušča šolski otroci in tudi nekateri odrasli v Framu. Med primerno cerkveno slovesnostjo so se jih razdelili birmski spomeniki, katere so jim mil. knez in škof izvolili poslati v znak, da so bili z njihovimi odgovori pri izpraševanju popolnoma zadovoljni.

(Iz Ljutomera) se nam piše: Naši «Südmarkovci» hočejo nemško prebivalstvo našega trga s tem pomnožiti, da s pomočjo «Südmarke» vabijo nemške obrtnike v Ljutomer na stradanje. Kedar se kateri uniči, ga pustijo samega v nadlogi, da pobegne v temni noči. Ljutomer pač ni ugoden kraj za prajzovske obrtnike. Polagoma zmanjka vskemu sape. Tako se je zgodilo z mizarjem

«Ali si pa tudi pomislila,» nadaljuje kraljica, da te tvoja obluba za vselej prežene iz moje bližine? Ako se omožiš, prideš na moj dvor, ako pa ostaneš neporočena, ne morem te zaradi lastne tvoje sreče vzeti k sebi.»

«Veličanstvo, dobro vem vse to. Oh, prav to je največja žrtev vsega mojega življenja,» odvrne Marjetica s solzni očmi. «Ne bogastvo ne čast, niti nobena pozemeljska sreča ni to, po čem hrepeni moje srce. Pa bivati v bližini moje kraljice ter njej posvetiti celo svoje življenje, vse svoje slabe moči zastaviti v njeni službi ter edino le njej posvetiti vso ljubezen svojega srca, to se mi je zdelo vedno največja sreča, koji bi za-me nobena druga ne bila jednaka. A prosim odpuščenja, Veličanstvo, da govorim popolnoma resnico, še višje mi je kralj nebeški in v njegovi službi in v njegovi ljubezni upam tudi najti zaščenje za vse, kar moram žrtvovati in kar iz vsega srca položim sedaj k nogam moje kraljice.»

«Umejem, hčerka moja!» reče Marija Antoaneta z očividnim začudenjem; dozdeva se mi, da si izvolila najboljši del, ki ti odvzet ne bode. Pa tolaži se; ker ne moreš priti ti h kraljici, prihajala pa bode ona često k tebi. Gospod sam mi je tebe izročil, zato ostanevi tudi združeni v življenju in smrti.

Piberlom, urarjem Kopejkom, čevljarem A., s slikarjem Ortnerjem in te dni z novim brijačem. Zastonj je poštni Franček tako skrbno gojil svoje mustače, da bi imel kaj briti dajati, zastonj so se celo davčni adjunkti v prostih urah pečali z agitacijo za »südmarkovskega« brijača; nič ni pomagalo; čez osem kratkih dni ga je vzela noč in žnjim 50 judeževih srebrnikov, katere je dobil od Südmarke za podporo.

(**Pot okoli sveta.**) Kadar bo dodelana velika sibirska železnica, bo trajala pot okoli sveta samo 33 dni. Stariši, kateri svojim dijakom v počitnicah ne znajo dati drugega dela, jih lahko pošljejo enkrat okoli sveta.

(**Viničarska šola v Ljutomeru.**) Dež. poslancu dr. Rosinu prišlo je od mnogo občin v ljutomerskem okraju in tudi od nekaterih občin v gornjeradgonskem okraju več peticij na deželnih zboru za ustanovitev viničarske šole v Ljutomeru. Takova šola bi bila za ljutomerski, radgonski in ormoški okraj velike koristi. Zato je želeti, da bi tudi občine iz ormoškega okraja prosile. Morebiti se bo deželnih odborov dal vendar enkrat omehčati.

(**Načelnikom mariborske postaje**) je imenovan E. Hauser, dosedaj višji oficijal v Celju. Slabo ga priporoča pri treznih in mirnih Mariborčanih povhala celjske »Vahtarce«, ki izjavlja, da je bila v Celju ž njim popolnoma zadovoljna. Mi se tolažimo, da načelnik mariborske postaje še ni najvišji gospod južne železnice.

(**Odvetniško delo**) umrlega dr. Jakoba Ploja bo oskrboval po sklepu odvetniške zbornice dr. Fr. Jurtela.

(**Birmovanje v naši škofiji**) bode: Dne 3. junija v Vuhredu, 4. junija v Vuzenici, 5. junija v Trbonjah, 6. junija pri Sv. Primozu na Pohorju, 7. junija pri Sv. Antonu in 8. v Ribnici na Pohorju. V dekaniji sloveniški: Dne 28. maja v Gornji Polskavi, 30. maja v Črešnjevcu, 11. junija v Slovenski Bistrici, 12. junija pri Sv. Martinu na Pohorju, 13. junija v Tinjah, 14. pri Sv. Venčeslu, 15. v Laporju, 16. v Majšpergu, 17. v Makolah, 18. v Studenicah in 20. junija v Poličanah. V konjiški dekaniji: Dne 25. junija v Ločah in pri Sv. Jerneju, 26. v Špitaliču in Žičah, 27. v Prihovi, 29. v Konjicah, 1. julija v Stranicah, 2. v Zrečju, 3. pri Sv. Kunigundi, 4. v Skomarju, 30. julija v Čadramu in 1. avgusta na Keblu. V dekaniji Nova cerkev: 5. julija v Vitanju, 6. julija pri Sv. Joštu, 8. na Doberni, 9. pri Novi cerkvi, 10. v Črešnjicah, 11. pri Sv. Martinu in 13. julija v Vojniku.

A povej mi hčerka moja, kam merijo tvoje misli in želje, da lahko ukrenem vse, kar bi bilo morda potrebno.»

Marjetica razloži s kraja nekoliko plaho, a kmalu z modro zgovornostjo o tem, kako si misli svoje prihodnje življenje. Besede njene bile so polne mladostnega navdušenja, čudne ognjevitosti in polne svetega prepričanja.

Marija Antoaneta bila je začetkom vsa iznenadena; ugoverjala je Marjetici ter ji razkrila prav resno raznolične pomisleke in dvome; pa Marjetica bila je za vse pripravljena, saj je že tolikokrat prevdarjala in premišljevala o vsem, kar utegne nasprotovati njenim težnjam. Vedela je torej kraljici vselej tako pametno, modro a vendar ponizno in krotko odgovoriti, da ji konečno k vsemu pritrdi visoka gospa. Le jedna ovira se ni dala odstraniti. Marjetica še je bila premlada, da bi mogla samostojno voditi in urejevati kakovo sirotišnico.

A ljubezen je znajdljiva. Marija Antoaneta jo namerjava poslati za določen čas v najimenitejše sirotišnice in otroška zavetišča, naj se priuči vsega, česa ji bode treba v velikem poklicu, kojega si je izvolila. V dveh ali treh letih dosegla bode potreбno starost, do tega časa pa hoče kraljica sama sezidati lepo poslopje ter ga oskrbeti z vsem potreбnim, da bode v njem nekdaj zadovoljna nje-

(**Slovenska kri.**) Dne 12. marca so imeli južnoavstrijski nemški turnarji v Ljubljani shod, pri katerem so hvalisali in povzdigovali nemšto ljudje, ki nosijo imena, kakor Čermak, Dzimski, Gorjup, Podpečnik, Ferjen, Kolenc, Duhač, Čižek, Blažek itd. Slovenska kri, a nemško mišljenje! Voditelji Nemcev so ponemčeni Slovani!

(**Redka starost.**) Pred štirinajstimi dnevi 23. p. m. je pri Sv. Petru pri Radgoni izročil ruški gospod župnik hladni zemlji svojega zelo starega očeta Simona Burcarja, bivšega kmeta z Ivanjšovcem, v spremstvu štirih drugih duhovnikov. Rajni Simon se je rodil 22. okt. 1806. l., preživel je torej skoraj celo stoletje. Mnogo je doživel in tudi zna pripovedovati, celo francosko vojsko še je pomnil. Vse svoje otroke je lepo izredil in oskrbel. L. 1883. je obhajal pri Sv. Petru pri Radgoni s svojo ženo zlato gostijo, sin sreberno mašo, in hčerka, ki je domačo kmetijo prevzela, poroko; zares redka slovesnost. Izgledno je bilo rajnega očeta življenje. Svetila mu večna luč.

(**V Marenbergu**) še letos ne bodo volitev v okrajni zastop. Vsled raznih reklamacij se je potrjenje načelnika za okrajni zastop zavleklo za eno celo leto, tako da zastopu doteče obrok še leta 1900. Ker je moral vodja posili Nemcev v dravski dolini, velespoštovani Dietinger, p. d. Juneker vsled sitnih nezgod odložiti načelninstvo, je bil pred kratkim načelnikom izvoljen bivši Čeh, a sedaj marenberski nemški tržan Langer, namestnikom pa velenemec Erber na Muti.

(**Iz Merčnesele**) nam poročajo: Danes Vam hočem še nekoliko povedati o agitovanju našega Peričnega Frenceta za prihodnje občinske volitve. Pred 12leti bil je izvoljen za župana vzgleden mož Anton Kozole. Predno je pretekla triletna doba županovanja, je pa blagi mož umrl. Ob njegovem mrtvaškem odrhu so žalujoči odborniki sklenili, da mu bodo iz občinske blagajnice kupili 11 sveč, s katerimi mu hočejo pri sprevodu izkazati poslednjo čast. Sklenjeno, storjeno! Celih 12 let se ni nikdo zato brigal; še le zdaj, ko hoče omenjeni France stopiti na občinsko lestvo, je to zadevo spravil na dan, da bi lažje stare poštene odbornike pripravil pri volilcih ob priljubljenost. Toda, dragi France, zaman bodo vse Tvoje umetnosti, zmaga bo na naši strani, na strani slovensko katoliških mož.

(**Iz Kozjega.**) Prihodnji pondeljek, dne 20. marca, bodo v našem trgu občinske volitve, katere so za nas Slovence velike važnosti. Rojaki, pokažimo, da smo gospo-

prednica — Marjetica — kakor tudi revne deklice, ki bodo tu bivale v srečnem varstvu.

(**Dalje prihodnjič.**)

Smešničar.

K sedmi božji zapovedi. Deček: »Oče, rokovico sem našel!«

Oče: »Samojedno?«

Deček: »Da! Na drugi je še mož sedel!«

* * *

Nič ne maraj! Mihec lazi po blatu in reče tovarišu, ki ga opazuje: »No Cirilček, zakaj ne greš k meni v lužo?«

Cirilček: »Ne grem! Ko bi prišel blaten domov, pa bi me mama pretepli!«

Mihec: »Ej kaj to! Jaz bom tudi tepen, pa ne maram nič za to!«

* * *

Dobro je zračunil. Oče: »Povej mi, Pavlek, ali si se že učil v šoli računiti?«

Pavlek: »Že, oče!«

Oče! »Izračuni mi torej to! Dva voznika sta 8 km. narazen; oni, ki je spredi, vozi vsako uro 2 km počasneje nego oni, ki je zadi; — kje se snideta!«

Pavlek: »V krčmi!«

darji na lastnih tleh, pokažimo narodno zavest in probujenost. Naj nobeden ne ostane doma, ampak srčno na volišče! Ob 8. uri se shajamo v Kozjem v prostorih narodnega gostilničarja g. Gučeka.

(**Požar.**) Velika nesreča je zadela v petek zvečer o večni luči g. Mihaela Horvata, krčmarja zunaj Kozjega na cesti proti Pilštanju. Začelo je v živinskem hlevu goretih, da so konje in govejo živino komaj rešili, a 17 svinj je vendorje zgorelo. Tudi velik kozolec je postal žrta plamena, le hiša je ostala. Zavarovano je bilo le za malo svoto, torej škode veliko. Vse obžaluje vrlega narodnjaka g. Horvata, a naj ga tolaži, da ljubi Bog z eno roko jemlje, a z dvema daje.

(**Potres.**) Tudi na Zdolah pri Kozjem smo čutili prav močan potres 4. marca ob 2. uri popoldan, tako, da so kar šipe zažvenekatale. Večje nesreče ni bilo.

(**Samomor.**) V predzadnji petek, dne 3. marca se je v Kozjem ustrelil v postelji okrog 5. ure zjutraj finančni nadpaznik Reberšak, rodom Konjičan. Vzrok je bil baje, da bi bil moral biti za kazen premeščen in degradovan.

(**Sv. Barbara pri Vurbergu.**) Tukaj umrla 13. t. j. pondeljek gospa nadučiteljeva vdova Helena Šuen v 54. letu. Bila je izvanredno šaljiva in blaga duša. Bog ji daj večni mir!

(**Viničarska šola v Ljutomeru.**) Z dne 14. marca se nam piše iz Gradca: V prvi seji dež. zobra predložil je poslanec dr. Rosina eden in dvajset prošenj za ustanovitev viničarske šole v Ljutomeru s slovenskim učnim jezikom. Take prošnje so podpisale sledče občine: v gornjeradgonskem okraju: Kapela, Radenci, Murski vrh, Zasadi, Rihtarovci in Turjanci, Hrastje in Mota, Ovčeslavci; v ormožkem okraju: Veličan, Litmerk, Mihálovci, Žerovnici in Brebrovnik; v ljutomerskem okraju: Cezanjeveci, Cven, Branislavci, Presiha, Kamenčak, Radislavci, Moravci, Mala Nedelja, Godomerci in trg Veržej. Tem prošnjam pridružile se bodo nedvomno še druge občine imenovanih treh sodnih okrajev.

(**Poskušen samomor igralke.**) Pretečeno nedeljo zvečer hotela se je usmrtili v garderobi celjskega nemškega gledišča med predstavo neke igralke, imenom Lola Ranzola, s tem da je sprožila proti sebi samokres. Smrtno ranjeno prepeljali so v bolnico. Vzrok njenega djanja so baje dolgovi.

(**Za zvišenje učiteljskih plač**) je krajni šolski svet Sv. Jurij ob Ščavnici enoglasno vsprejel prošnjo ter jo izročil deželnemu poslancu g. dr. Rosini, in ga naprosil, da isto predloži visokemu dež. zboru ter povspušuje opravičene tirjatve učiteljstva, kolikor se bo dalo.

(**Bralno društvo za ljutomersko okolico**) čuda lepo napreduje. Števila udov bliža se že drugi stotini. V treh izposojevalnih urah se je že izposodilo okoli 150 knjig. Celo okoliško ljudstvo se zelo zanima za društvo. Treba bode le mnogo knjig, katerih si za začetek društvo ne more samo nakupiti, ker udnina more biti mala, stroški pa so primeroma le zdatni. Zato prosimo tiste prijatelje ljutomerske okolice, ki hranijo kakove lepe spomine na ta lepi kos slovenske domovine, naj se spomnijo tega prekoristnega društva ali z novci ali s knjigami. To društvo bode postalno prava narodna knjižnica.

(**Iz Dravograda.**) Včeraj 15. marca popoldan je bil pogreb veleč. gospoda Antonia Vakonika, prosta v Spodnjem Dravogradu.

(**Hans Kordon**) bivši naš tovariš, urednik pri »Marburgerci« je bil v Bolcanu zaradi tiskovnega pregresa obsojen na 3 meseca stroge ječe. Saperlot, to bo sedaj jokanja pri Kraliku! Res velika kazen! Obžalujemo sotrpina!

(**V pojasnilo!**) Da ustrezemo različnim vprašanjem v zadevi lista »Slovenska zadruga«, kateri izhaja počeni od novega leta v Celju, naznamo, da smo poizvedeli, da nima »Zveza slovenskih posojilnic v Celju« s tem listom nikake zveze. Listu, kateri se

imenuje glasilo slovenskih posojilnic in gospodarskih zadrug, je pravi izdajatelj le gospod Ivan Lapajne v Krškem. Posojilnice, katere stoje torej v naši marljivi »Zvezi slovenskih posojilnic v Celju,« naj izvolijo naše pojasnili v znanje, in se naj z eventualnimi nadaljnimi vprašanji v tej zadevi obračajo naravnost na Zvezo v Celje.

(**Iz Koroške.**) Da se Koroška hitreje ponemči, ustanovila se bode v Celovcu za priprosto ljudstvo knjižnica, ki bode gojila prusko-nemški duh. Tega podjetja se je lotila »Südmarka« in je nabrala okrog 1000 gld. Za zidanje nemške šole v Borovljah na slovenskem Koroškem je dala »Südm.« 1000 gld., »Schulverein« pa 3000 gld. — V Celovcu hočejo mestni očetje uvesti, da nosi policija namesto sedanjih klobukov pruske »pikel-haube.« Le tako naprej!

(**Iz kozjanskega okraja**) nam poročajo, da se ni batiti, da bi prevorska občina in prevorski župan zajadrati v nemškutarnstvo. Z radostjo smo vsprejeli to obvestilo.

(**Občinske volitve**) v Zdolah pri Brežicah so se zvršile za slovensko stranko celo ugodno. Nemškutarija, ki se je hotela vtihotapiti, je odbita in še nadalje bo nam županovač in v našem jeziku uradoval Slovenec.

(**Nekaj o Zoffu.**) Iz Šoštanja nam pišejo: G. Zoff, ali bo že davno oblubljeni peti razred po Veliki noči otvorjen ali ne? Ali se bo moral zopet po leti poučevati v prenapolnjenih razredih? Kje je pedagogika, kje zdravstveni oziri? Za peti razred, g. Zoff, blagovolite skrbeti, ne pa za g. Lichteneggerja!

(**Zavedne občine.**) V področje velikonedeljske c. kr. pošte spadajoče občine Velikanedelja, Sodinci, Vičanci, Podgorci, Cvetkovci in Trgovišče vložile so po g. drž. poslancu Žičkarju prošnjo trgovinskemu ministru za dvojezični napis in pečat pri Veliki nedelji.

(**Duhovniške spremembe.**) Na Dunaju je umrl dne 19. februar lazarist in jubilar, čast. gosp. Franc Cajnkar, star 90 let. Od leta 1854—1863 je bil nastavljen pri sv. Jožefu v Celju. Na Dunaju žalujejo za njim Slovani, katere je rad spovedoval, in stanovski sestrelje, katere je ljubil. Pokojnik je bil rojen pri sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo l. 1809, v mašnika posvečen l. 1836 v Gradcu; služboval je kot kapelan po Slovenskem in po ustanovitvi misijonske hiše pri sv. Jožefu v Celju bil med prvimi duhovniki, ki so tam vstopili; nad 30 let je bil na Dunaju. Večna mu luč! — V Celju je umrl dne 10. marca gvardijan kapucinskega samostana o. Gregor Jenič. Doma iz Kranjskega, je bil več let gvardijan v Krškem in Celju. Č. g. Jak. Vidovič, župnik v Št. Lenartu pri Laškem trgu je vstopil vsled bolezni v pokoj, tje pride kot provizor č. g. Franc Časl iz Kamnice; v Kamnico pride č. g. Ivan Topolnik iz Dobrne.

Društvene zadeve.

(**Za dijaško kuhinjo**) v Mariboru so darovali sl. marib. posojilnica 700 K, blagor. g. dr. Jern. Glančnik 200 K, sl. posojilnica v Brežicah 20 K, neimenovan dobrotnik iz Sv. Petra pri Radgoni 10 K, č. g. Klepač, župnik 6 K, bl. g. Wanous, trgovec v Radgoni 6 K.

Gospodarske stvari.

Kmetske zadruge.

(*Iz Žalca.*)

Slišali smo, da zamore vsak ud iz zadruge izstopiti, kadar hoče, oziroma sme svoj delež prepustiti drugemu. Kaj pa tedaj, ako ud zadruge umrije, kaj se takrat zgodi z njegovim deležem. Na to vprašanje nam odgovori § 10 zadržnih pravil, ki se glasi: »§ 10. Ako kak zadržnik umre, neha biti ud zadruge koncem istega leta, v katerem je umrl. Do konca dotičnega leta nadaljuje dedič zamrlega zadržništvo.« Torej kakor je iz rečenega razvidno, je za vsak slučaj preskrbljeno, da res ne more noben zadržnik svojega imetja pri zadrugi izgubiti.

Sedaj pa je potreba vedeti, kako se vrši poravnjanje med zadrugo in med izstopivšim udom. To nam pojasni § 11, kateri se glasi: »§ 11. Poravnjanje med izstopivšim udom in zadrugo vrši se na podlagi njegovih deležev v razmerji vseh zadržnih deležev in na podlagi bilance opravilnega leta, koncem katerega je dotičnik izstopil. Deležni imetek se mora v šestih mesecih po izstopu izplačati; do rezervnega zaklada in do drugačega premoženja zadruge nima izstopivši nikakih pravic; ako pa premoženje z ustrešnim rezervnim zakladom in z vso zadržno imovo ne pokrije dolgov, mora izstopivši k primanjkljaju upravnega leta toliko doplačati, v kolikor ga k temu veže § 44. teh pravil. Tožbo izstopivšega na izplačilo njegovega opravilnega deleža zastara v dveh letih. Ako bi se zadruga v teku šestih mesecov po izstopu zadržnika razšla ali razpustila, tedaj je njegov izstop neveljaven.«

Iz tega paragrafa je razvidno, kako da se vrši račun izstopivšega uda z zadrugo. Recimo, da izstopi ud zadruge 1. julija. Njegov izstop se vzame na znanje in koncem tistega leta se izplača delež in pa obresti, ter ves čisti dobiček, kateri pride po računu na njegov delež. Torej ne samo delež in obresti dobi izstopivši nazaj, nego tudi ves dobiček, kateri bi se to leto razdelil med ude, in kateri bi prišel na njegov delež, le od rezervnega zaklada in drugega zadržnega premoženja se nič ne izplača. Pa že to je tako lepo in vabljivo, da ako izstopim iz zadruge, da dobim delež z obresti vred in še dobiček od zadruge povrnjen. Le v tistem slučaju, ako bi imela v tistem letu, ko ud izstopi, zadruga dolgove, tedaj ima zadruga pravico si pridržati naj prvo obresti od deleža in ako bi to ne zadostovalo, še delež sam. In to je tako modro radi tega, ker, ako je bil poprej ud zadruge zadovoljen, ko je vlekel dobiček od zadruge, mora biti še sedaj zadovoljen, ko pomaga pokriti izgubo, katera pa itak ne more več znašati, kakor je delež visok in to je k večjemu 6 gld. Da pa ve vsaki ud, da se vsaki račun ž njim in zadrugo vrši postavno, zato pa je § 12. pravil, ki se glasi: »§ 12. Pravno razmerje zadruge in njenih udov se ravna po postavi in določbah teh pravil.« Torej vse, kar se vrši, se vrši na podlagi postave in na podlagi teh pravil. Ni se potem takem treba bati prevare ali goljufije, kajti vsakega uda varuje postava in ga varujejo ta pravila, vsled tega sme biti vsakateri brez strahu in z zaupanjem ud zadruge.

Zdaj pa hočemo pogledati nekoliko dalje, videti hočemo, kake pravice da imajo udje zadruge. To nam bode pa razjasnil naslednji paragraf zadržnih pravil, kateri se glasi: »§ 13. Vsak zadržnik ima pravico: 1. zahajati h glavnim zborovanjem in se vdeleževati posvetovanja, glasovanja in volitve (§ 28, odstavek 5); 2. posluževati se zadržnih nagrad po razmerju za to veljavnih določb, posebno pa, da se pravočasno izvrši njegovo naročilo, tičoče se kakega kupa ali kake prodaje; 3. participirati po določbah teh pravil na naslovnom dobičku.« Iz tega paragrafa je razvidno, kake in koliko pravice da ima vsaki ud zadruge. Vsaki ud sme zahajati k zborovanjem, staviti tam predloge in nasvete, sme voliti v načelništvo in voljen biti, sme zahtevati, da se njegovo blago proda ali blago za njega kupi, sme se posluževati zadržnih naprav, strojev, učilnic, zavodov, je zraven, ko se deli dobiček zadruge in dobi po razmerju deležev svoj del tega dobička. Kaj ne, dragi čitatelj, da bodes vskliknil in rekel, zares, to je pa v resnici poštena naprava, ker da svojim udom sploh vse pravice, katere merijo na povzdigo blagostanja in imetja kmetovalca. In vem, da kdor bode to pazljivo prebral in dobro premislit, ne bode dalje premisljeval, ampak takoj gledal, da postane ud te ali one kmetijske zadruge. Ker pa vsak človek, kateri ima kake pravice, mora imeti tudi dolžnosti, zato morajo tudi udje zadruge imeti svoje

dolžnosti, in kake dolžnosti so to, bodoemo takoj slišali. Paragraf 14. se glasi: »Vsak zadržnik ima dolžnosti: 1. da izpoljuje dolžbe teh pravil, opravilnega in poslovnega reda; 2. da ne vstopi kot ud pri kakšnem drugem jednakem podjetju, ako nima zato izrečenega dovoljenja zadruge; 3. da vse potrebščine za poljedelstvo, katere bi imel drugod naročiti in jih zadruga skupno naročuje pri tej dobiva ali napravlja; 4. da si po določbi § 17. vsaj eden delež pridobi in tega kakor predpisano, vplača; 5. da plača v rezervni zaklad te zadruge spadajočo vstopnino, in sicer koj pri vstopu, katera znaša enkrat za vselej 2 gld.; 6. da je zadrugi za njene dolžnosti in zaveze po določbi zadržne postave s svojim opravilnim deležem in še s svoto, katera je njegovemu deležu jednaka, porok.«

Te tukaj naštete dolžnosti mora izpolnjevati vsak ud zadruge, katere pa nikakor niso v primerju proti pravicam, katere ima on do zadruge. Da more vsak izpolnjevati predpise pravil, plačati enkrat za vselej vstopnino, uplačati delež, kateri pa je njegova last, to mora vsaki sprevideti, da mora storiti, ker inače bi ne bilo reda, in da mora vsak skoz posredovanje zadruge kupovati potrebščine poljedelstva in prodajati svojo blago, to je samo ob sebi umevno, da mora, kajti drugače bi pač zadrug potreba ne bilo, in bi se ljudstvo izsesavalno kakor se izsesava sedaj. Te dolžnosti udov so torej tako lahke, da njih lahko sprejme vsaki človek, kateri je pošten in s kmetom dobro in pošteno želi.

Ivan Kač.

Otrokom in ženskam dajati bobovo kavo, to so spoznali že pred leti zdravniki in učenjaki, in pred kratkim zopet znan dunajski veščak, kot pregrešek proti njih zdravju in telesni moći. Vendar imajo v mnogih družinah še vedno pogumno navado, da prično dan s to pijačo, ki jim razburja živce, in jo prinesje večkrat tudi popoldne na mizo. Ali naj se potem čudimo, ako se v boljših družinah, kjer se otroci vrh tega duševno, in v ubožnejših družinah, kjer se žene telesno prenapenjajo, da se vedno bolj množi število blebolčnih, malokrvnih, nervoznih in slabotnih ljudij? In vendar more odpraviti vsakdo to škodljivo navado, katero imajo ljudje le iz nevednosti. Kjer se nočijo stariši vsled dolgoletne navade takoj odreči bobovi kavi, tam jo lahko mešajo s Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, sprva po jedno tretino, pozneje pa vsake kave polovico, in tako zboljšajo kavi okus in jo store skoro neškodljivo. Za otroke do petnajstega leta pa, zlasti za deklice, za bolne in slabotne osebe naj bi se nikar ne strašili malega truda, da jim pripravljajo prav močno Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, in sicer brez bobove kave, je redilna in zdrava in ugaja vedno bolj, čim dalje jo kdo pije. Dobi se povsod pristna v znanih izvirnih zavitkih, čuva naj se pa pred vsakim ponarejenim, zlasti takim blagom, ki se dobiva na vago, in katero se dostikrat napačno imenuje „Kathreinerjeva kava na vago,“ ki pa v resnici nima prav nič skupnega s pravo sladno kavo.

Listnica uredništva. G. Milivoju: Mi smo že siti Vaših vednih nasvetov. Za list še niste doslej ne pisali niti besedice, za urednika pa že obilico nasvetov. Vedite, da ima urednik nasvetov vedno polne koše, rokopis pa mu pogosto primanjkuje. Torej nasvete ohranite zase, rokopise pa pošljite nam! — Mnogim dopisnikom: Zopet nam ni bilo mogoče nekaterih večjih spisov spraviti v list. Prosimo potrpljenje in kratkih poročil!

Loterijne številke.

Gradec 5. marca 1899: 18, 34, 48, 4, 25
Dunaj * * * 44, 40, 25, 37, 77

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščijo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli z dobro platio prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo adreso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v „Slov. Gosp.“) 3-3

Bažnata obleka iz surove svile gld. 8·65 do 42 gld. 75 kr. za popolno obleko. Tussors in Shantung-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gold. 65 kr. — v najnovoslegnijih tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prostno na dom. Vzorci obratno. G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Oklic.**Prostovoljna sodna dražba.**

C. kr. okr. sodišče v Šoštanju daje na znanje:

Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna sodnijska dražba v zapuščino po dne 8. prosinca 1899 v Št. Andražu umrli Tereziji Konovšek spadajočega zemljišča vlož. štev. 54 kat. občine Št. Andraž cenjenega na . . 444 gld. 08 kr. s pritiklino po . . 10 > 85 >

skupaj . 454 gld. 93 kr. in se določa v to edini rok na

18. marca 1899.

od 11—12 ure dopoludne v tudi uradu s pristavkom, da se bo zemljišče s pritiklino vred pri tej dražbi le za ali nad cenično vrednost po 454 gld. 93 kr. prodalo, da spada skupilo v zapuščino po Tereziji Konovšek in da je posestvo neobremenjeno.

Pogoji, cenični zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se morejo v navadnih uradnih urah pri tem sodišču pregledati. 3-3

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanji dne 22. februar 1899.

Mihelič s. r.

Oklic.**Prostovoljna sodna dražba.**

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanju daje na znanje:

Na prošnjo varuha mladoletnih dedičev Antonije Mravlak v Plešivcu dovoli se prostovoljna sodnijska dražba v zapuščino dne 24. prosinca 1899 v Plešivcu umrle Antonije Mravlak spadajočega zemljišča vlož. štev. 15. kat. občine Plešivec (vlgo Lipnikar,) cenjenega na 3421 gld. 39 kr. s pritiklino po . . 232 > 45 >

skupaj . 3653 gld. 84 kr. in premičnin, cenjenih na gl. 153.43 in se določa v to edini rok na

18. marca 1899

od 10—11 ure dopoldne na licu mesta v Plešivcu (pri Lipnikarju) s pristavkom, da se bodo stvari, katere pridejo k prodaji, prodale le za ali pa nad cenično vrednostjo, da spada skupilo v zapuščino po Antoniji Mravlak in da ostane zastavna pravica glede na zemljišču zavarovanih tirjatev nedotakljiva.

Pogoji, cenični zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se zamorejo v navadnih uradnih urah pri sodnji ogledovati.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanji dne 27. februar 1899. 3-3 Mihelič s. r.

Močen učenec je takoj sprejet v kovačnico pri Antonu Mlakar, Koroške ulice, 78. 2-2

Najboljši prah za živino

je Barthelovo apno za klajo; zabrani, da živila ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne shujša, stori pa, da rada je, da dobro prebavljajo, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso.

Za vsako vrsto živine prav potrebno. Opis, kako se rabi, zastonj. 5 kil za poskušnjo 1 gld. na Dunaju. 17-20

M. Barthel in drug.
na Dunaju,
X. Keplergasse 20/V.

Oznanilo. Oznanilo!

C. in kr. vojaška oskrbovalnica v Mariboru proda po dražbi okoli 300 meterskih centrov pšeničnih in 870 m. c. rženih otroblj z drugimi mlinskimi odpadki ali brez tistih v teži 234 metr. centov.

Prodajalo se bode od 18. t. m.

narej do popolne razprodaje vseh omenjenih otroblj vedno **vsako soboto** kot tržni dan točno ob 9. uri pred poludne in sicer v erarskem skladišču za živež in moko zraven parnega mlina „Styrije“, melsko predmestje, Kriehuberjeve ulice.

Te zaloge so ravno tam na ogled od 8—11 ure dopoldne in od 1—4 ure po poludne. Natančnejša pojasnila se blagohotno dajejo v pisarniških prostorih vojaške oskrbovalnice, Eisenstrasse, štev. 16, ure dopoldne, oziroma na željo pismeno.

C. kr. vojaška oskrbovalnica v Mariboru, dne 6. sušca 1899.

Debel krompir

„Bernardskilogram“

dobro zimno pleme, rodi nenavadno, je zelo debel, rumenkast, silno okusen, ne gnije in ga vzraste na hektaru po 400 met. centov. Po povzetju stane 1-3

100 kg. gl. 6, 50 kg. gl. 3:30, 25 kg. gl. 2, 10 kg. gl. 1.

Najbolj rani krompir na svetu: „Viktor-Kipfel,“

izmed ranih plemen dozori najprej, je najbolj rodomoten in najboljši, rumenkast, podolgovat, s prav nizko cimo, zrel že junija, ne gnije nikdar in ga priraste po 170 met. centov na hektaru. — Po povzetju velja 100 kg. gl. 10, 50 kg. gl. 6, 25 kg. gl. 3:30, 10 kg. gl. 1:80, ● zavoj po 5 kg. gl. 1. ●

Adolf Bernard

vrtnar in proizvajatelj krompirja iz semen, Schlan, Böhmen.

Proda se

od junija t. l. naprej lepa zidana hiša v prijaznem trgu na Spodnjestajarskem; v hiši je mnogo let dobro obiskovana gostilna s prodajo žganja in tudi trafika.

Več se izve pri uredništvu tega časopisa. 1-2

Tisti vinogradniki, ki dobijo ameriškega trsja od podpisanega deželnega odbora, se tem potom opozorijo, da si tisto odnesejo takoj, najpozneje pa saj do konca meseca sušca t. l., oziroma potrebno ukrenejo, da se jim pošlje. Trsje, ki se ne odvzame do konca tega meseca, se bo razdelilo med druge stranke. 1-2

V Gradcu, 7. sušca 1899.

Štajarski deželni odbor.

Mladenč

se sprejme v gostilni in trgovcu s poljskimi pridelki pri 1-2

● Jan. Straschillu v Ptuju. ●

V kak farovž

želi stopiti za gospodinjo zdrava, močna, kuhanja in gospodinjstva vajena oseba. Kdo, pove upr. lista.

2000 jabolčnih divjakov ima na prodaj

Miha Senčnik, pri Sv. Petru pri Mariboru. Stotina po 1 do 1 gld. 50 kr. — Divjaki so močni in v slabejši zemlji odgojeni.

Nov vrvar

pri Sv. Trojici v Slov. goric.

Sprejema vsako domačo konopljeno predivo in vsakovrstno delo. Dobiva se tudi vsakovrstno gotovo vrvarsko blago po nizki ceni. 1-2

Janez Veršič, vrvar.

Za bolehne na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovatnih bolezni, potem naduhe, če je še tako zastarela in navidezno nezdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastonj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berolinu, N. 37.

20-26

Na prodaj!

Hiša na mariborski stezi četrt ure od cerkve, 20 minut od Ptuja v dobrem stanu se proda. Hiša, št. 14, ima 2 sobi, kuhinjo in shrambo. Poleg je hlev za 2 kravi in 4 svinje in vrt za zelenjavjo.

Na prodaj

lepo posestvo blizu lepe ceste in farne cerkve, ki meri okoli 20 oralov. Vse v dobrem stanu, lepe njive, travniki in sadovnosc v najboljšem stanu. Več se izve pri **Jožefu Senekoviču** na Vlekošku, hiš. št. 14, pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. 1-3

Služba organista in mežnarja

se odda s 1. majnikom 1899 pri farmi cerkvi **Sv. Lenarta** v **Zabukovji**. Prosilci naj se do 10. aprila osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu v Zabukovji.

Otvoritev

slikarske in barv. obrti.

Udano podpisani si usoja na znaniti p. n. občinstvu in čestiti duhovščini, da je s 1. sušcem 1899 začel izvrševati svojo

slikarsko

in

barvarske obrti

v hiši gspe. **Lucardi**, v Mariboru, Triesterstrasse 2.

Zaupaje na dolgoletno prakso pri neki tukajšnji renomirani tvrdki si bo prizadeval najboljše streči p. n. naročnikom in opravičevati dano mu zaupanje.

Čakajoč dobrohotnih naročnikov ostajam z odlič. spoštov. udani

Mihail Sirotič,

slikar in barvar. 2-2

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Herti**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let star, duha in telo kreplejajoči naturni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabočkom 6 gld. **franko** na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice**.

9-50

J. Pserhofer-jeva lekarna, Zum goldenen Reichsapfel'
Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznano, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „**J. Pserhofer-jeve kričistilne kroglice**“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „**zum goldenen Reichsapfel**“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: **Jedna škatljica s 15 kroglicami** 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljatijo vred: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavitek 2 gld. 30 kr., 3 zavitek 3 gld. 35 kr., 4 zavitek 4 gld. 40 kr., 5 zavitek 5 gld. 20 kr., 10 zavitek 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“**

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, kateri je

videti na navodilu za porabo.

vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Pserhoferjeva britka želodčna tinktura, (nekaj živilska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju.

1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Pserhoferjev balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada **J. Pserhofer-ja**, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatljka 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bulricha**, domače sredstvo proti slabim prebavim. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vname farmacevtične specijalitete, naznane naznane v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 3-6

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština desti manj, kakor po povzetju.

fl. 35.50 30 dni za poskušnjo,
5 let se jamči.

Wertheimov „Ringschiff“ fl. 55.

Vsek družinski stroj, ki se v času poskušnje ne obnese dobro, vzamem na lastne stroške brez ovire nazaj.

Veliko 1000 po celi monarhiji prodanih Wertheimovih šivilnih strojev se utegne povsod ogledati in na željo se ustregi z natančnejimi naslovi.

Specijalni stroji za krojače in čevljarje, perilni valjci, izžemniki, kasete varne proti ognju in tatomu, po najnižjih cenah.

Zahtevajte cenilnike, šivilne vzorce in priznanja.

Pošiljavec šivilnih strojev

Strauss, Dunaj IV., Margarethenstrasse 12/dg.

Zalagatelj uradnih in učiteljskih društav.
Prodaja brez agentov, torej niže cene, in sicer navadna provizija agentov prihaja v prid občinstva.

Prosim, da se mi pošlje Wertheimov šivilni stroj, enak poslanemu novembra preteč. leta. Upam, da bode tako izvrsten stroj, kakor prejšnji.

Schönwerth, Češko, jan. 1899.

Avguštin Schwarz, nadučitelj.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovce v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kralj.“

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti velikonočnim praznikom kupim vsako množino pitanih kapunov. Gospodinje, glejte torej, da boste začele pravočasno pitati, lepši ko bodo, dražje jih budem plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzamem tudi se fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanim, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Prodam 10 wagonov krompirja za seme. Rožnega (Rosen) in belega. — Pristno čisto detelno seme a kg. 60 kr.

Z velespoštovanjem 50-52

Anton P. Kolenc.
„Pri dobrem pastirji!“

20.000 mecesnovega kolja za vinograd ima na prodaj Siegmund Braun v Köflachu. 1-2

Reform-čohalnik (štrigl), „prijatelj živine“,

je brezvoma najboljši čohalnik, ki se rabi. Prav dober za krtače, ne rani tudi najbolj nežne kože, tudi najbolj občutljive živali so mirne, čisti naglo prah, blato in dlako. Mal trud. Zobci se ne zadelavajo, čisti se sam. Cena à 1 fl. Če se denar prej poslje: fl. 1.20 franko. Povzetje: fl. 1.40.

M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B. 3-3

Domača tvrdka

Josip Lorber & dr.

tovarna za stroje in livarna v Žalcu pri Celju, izdeluje in prodaja po tovarniški ceni:

Najboljše in najcenejše travniške brane, katerih se rabi dandanes že nad tisoče, izvrsten pripomoček za čistenje travnikov, nadalje

Najboljše možnarje proti toči, kakor tudi k temu spadajoče plehaste cilindre, najizbornejše slameznice, najnovejše mlatilnice, z ležiščem na krogle, istotako stiskalnice in mline za grozdje in sadje, geple itd. itd.

Prevzame v najboljšo in točno izvršbo vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, za tovarne, mline, žage in druge obrtnijske naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljitejšo in cenejo popravo. 3-6

Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo se jamči.

Tovarniške cene.

Vožnje karte

in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncessijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 6

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvalenji

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hribo, naduh in stareole bolezni, se dobiva vedno svež v lekarji k „Zrinjskemu“ (H. Brodjoš, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsakdo naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zaboček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu
H. Brodjoš,
Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naročbe znašajo 5 gold. in

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega

travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanić.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krečajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zaboček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu
H. Brodjoš,
Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

več, pošilja se franko.

Novozidana hiša

z 10 stanovanji, na glavni cesti ležeča, 20 minut od Maribora proč, gospodarsko poslopje in 1 oral njive se pod ugodnimi pogojmi proda za 7500 gld. Letne najnine 500 gld. Vpraša se v Schillerstrasse 14 v prodajainici. 8-13

Novo! koncertne trobente

v postavuem varstvu pod štv. 49.987.

Izvrsten instrument za nemuzikalne, na katero se trobijo vsi mogiči napeti, pesmi, signali, koračnice, plesi. Kovana je iz najboljše medi (mesing). Vsak zna trobiti, ne da bi moral znati note ali se učiti. Glas popolen, če se le rahlo trobi. Enako zanimivo za odraslene, kakor otroke.

Cena s 4 zaklopnicami . . . gld. 2.70
" 8 " 3.60
" 12 " 5.40
(dobro ponikljana 25 kr. več) vštevši pesmarico. Cene so tako nizke, da vsak lahko poskusi. Vsak bo zadovoljen, jo bo razsirjal in priporočal. 3-12

Pošilja se po poštnem povzetju.

Karl Schürmann,
Musikwerke,
Haspe in Westfalen.

Na prodaj

radi smrti hiša, v kateri je gostilnica in pekarija, zraven vrt za točenje s kegliščem; vedno dobro obiskana, pripravna tudi za mesarja; zamore se še oddati dvojno stanovanje. Hiša je v mestu na Spodnjem Koroškem. Več se izve pri upravnosti «Slovenskega Gospodarja». 3-3

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri meseca na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisički.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepelu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepi stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštno spremnico in zaboček 20 kr. 22-32

Lekarna k Zrinjskemu,
H. Brodjoš,
Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Kajetan Murko, PTUJ, glavni trg, 4. PTUJ.

Usojam si naznaniti oklici ptujski, da dobim za Velikonoč popolnoma sveže blago po najnižjih cenah.

Za možke: bele srajce, ovratnike, manšete, gate, kravate, žepne robce, nogavice. — Za ženske: predpasnike, črne in pisane, jopice, pisane nogavice, špice za okoli vrata. — Za otroke: obleke za dečke in deklice, srajčice štumske, predpasnike.

Naročitve na zunaj se takoj izvršę.

Za mnogobrojno pozornost in naročbo prosi z odličnim spoštovanjem udani

1-3

Kajetan Murko, PTUJ, glavni trg, 4. PTUJ.

Cenejše, kakor pri vsakem mizarju se kupijo pri meni rakve (truge).

Lepo lakirane, močne rakve od
4 gld. naprej. 3-10

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrljev.

Tegetthoffove ulice, št. 18 in
Blumengasse 10. MARIBOR.

V najem

ali

na prodaj

se da blizo Dobrnskih toplic (Bad Neuhaus) mlin s štirimi tečaji na stanovitni vodi, tudi v največji suši; poleg so stope in čistilnik za žito. Orodje je vse v najboljšem stanu. — Zajedno se tudi odda krčma, katera je dobro obiskana, posebno od topliških gostov. Prostor za krčmo in trafiko obstoji iz 5 sob, kuhinje in dveh kleti, potem pokrito keglišče; nadalje se odda mala kovačnica in mlatilni stroj, katerega voda žene.

Kdor želi prevzeti ali kupiti, naj se blagovoli oglašiti najdalje do 15. marca pri gospodu

1-2

Ivanu Brauner-ju

na Dobrni pri Celju. (Neuhaus b. Cilli.)

Vsem p. t. kmetovalcem in vrtnarjem priporočam najboljšo vrsto semena od pese ali rone, potem raznovrstna semena trav, zelenjadi in cvetlic. — Ravno tako se dobi pri meni poljski malec (gips), umetalni gnoj, rafija-ličje, koreninsko ličje in drevesni vosek.

Prodajalnica špecerijskega blaga in semena

3-12

M. Berdajs v Mariboru.

Dobri viničarji

z najmanj 5—6 osebami za delo se prejme takoj pri Rossmannu v Framu. 2-3

VABILO

k rednemu zboru

„Posojilnice na Vranskem“, registravane zadruge z neomejeno zavezo, v nedeljo, dne 26. marca 1899 ob 4. uri popoldan.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa za leto 1898.
3. Volitev načelstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru

Posojilnice v Slatini,

registravane zadruge z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 26. marca ob 3. uri popoldan v zadružni pisarni pri Sv. Križu tik Slatine.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računov in razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Prosti nasveti.

Ako bi bilo zborovanje ne-sklepno, odredi se drugo zborovanje ob 4. uri isti dan z istim dnevnim redom na istem mestu.

1-2

Načelstvo.

VABILO

k rednemu občnemu zboru „Posojilnice v Makolah“

ki se bode vršil v četrtek, 23. marca 1898, ob 1. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Odobrenje računskega sklepa za leto 1898.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajni nasveti.

V Makolah. dne 1. marca 1899.
1-2 Načelstvo.

Vabilo

k občnemu zboru

Posojilnice v Konjicah, ki bode v četrtek, 23. marca 1899 ob 2. uri popoldne v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Nasveti.

Ako bi ta zbor ob 2. uri ne bil sklepčen, začel se bode ob 3. uri drug občni zbor, ki sme brez pogojno sklepati.

Načelstvo.

Razglas.

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. daje na znanje, da bode imela v petek to je 24. sušča 1899 predpoldnom ob desetih v uradni pisarni v hiši g. M. Poliča pri Sv. Lenartu svoj redni občni zbor ter se sp. n. zadružniki k udeležbi uljudno vabijo.

Ako bi posojilnica radi premalo došlih udov na določeni dan v zmislu svojih pravil ne bila sklepčna vršil se bode vnovič občni zbor dne 31. marca 1899 in na istem mestu in z istim vsporedom, brez ozira na število zadružnikov.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa za leto 1898.
2. Razdelitev čistega dobička, nagrada načelstva in tajništva.
3. Volitev načelstva in nadzorništva.
4. Predlogi.

Vabilo

na I. redni občni zbor kmeč. kons. društva na Frankolovem

registr. zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 19. marca ob polu 4ih popoludne v lastnem Društvenem Domu.

Vspored:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo za leto 1898.
3. Odobrenje računov.
4. Sklep o razdelitvi čistega dobička.
5. Razni nasveti, sklepi za društvo.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Načelstvo.

Otvoritev trgovine.

Usojam se naznaniti, da sem s **1. sušcem t. l. v Tegethoff-ovih ulicah, št. 21.** otvoril **obrf z modernim, sukninem, platnenim in kurentnim blagom.**

Ker sem v zvezi s prvimi tovarnami imenovanimi branž, sem v stanu častitemu občinstvu vedno najboljše blago odajati po najnižjih cenah, in smatram si za svojo nalogu p. n. odjemalcem z dobrim blagom po ceni streči.

Prosim, da me počastite s svojim obiskom, prizadeval si bom to zaupanje vsikdar opravičiti in si je ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

1-3

Jožef Ullaga.